

Richtlijn verwijzen naar het spreekuur POH-GGZ problematisch gebruik Alcohol en Middelen

Organisatie: Zorg In Ontwikkeling	Documentverantwoordelijke: Erika Wamsteker
Afdeling: POH-GGZ	Documentbeheerder: Leni Hager
Bestemd voor: Alle huisartsen in de regio Maastricht Heuvelland en POH-GGZ aangesloten bij ZIO	Datum invoering: 12-05-2017
Datum vaststelling: 12-05-2017	Datum evaluatie: 12-05-2018

Inleiding

Vanaf april 2014 heeft ZIO een spreekuur POH GGZ Problematisch gebruik Alcohol en Middelen. Dit spreekuur is apart gepositioneerd op de stadspoli. Dit spreekuur is ontstaan n.a.v. een met succes geëvalueerde pilot in 2013, waarbij een GGZ medewerker met dit aandachtsgebied vanuit Mondriaan spreekuur deed bij enkele huisartsenpraktijken. Kerntaak van deze POH GGZ is het geven van voorlichting en het voeren van motiverende gesprekken. Bij onvoldoende resultaat in een kortdurend begeleidingstraject zal beoordeeld worden of een cliënt verwezen moet worden naar de generalistische of specialistische GGZ (op basis van ernst, risico en complexiteit).

Doel:

Deze richtlijn is ontwikkeld om de samenwerking tussen huisartsen en de POH-GGZ Alcohol en Middelen in de regio Maastricht en Heuvelland te verbeteren. Ook beoogt deze richtlijn de samenwerking tussen extern betrokkenen zoals politie en crisisdienst en huisarts/ POH-GGZ te verbeteren.

Doel van de richtlijn is het leveren van kwalitatief goede en verantwoorde zorg aan patiënten met problematisch gebruik van Alcohol en Middelen, waarbij op een eenduidige manier wordt doorverwezen en gecommuniceerd tussen verschillende betrokken partijen. Hierbij dient de veiligheid van alle betrokkenen te worden gewaarborgd waarbij agressie en ongewenst gedrag voorkomen worden.

Deze richtlijn beschrijft de:

1. Indicaties en contra- indicaties voor verwijzen naar het spreekuur Alcohol en Middelen (Blz. 2).
2. Taken van de POH GGZ binnen het spreekuur Problematisch gebruik Alcohol en Middelen (Blz. 3).
3. Werkinstructie behandeling binnen het spreekuur POH GGZ Problematisch gebruik Alcohol en Middelen (Blz. 4).
4. Hoe te handelen bij Crisis of levensbedreigende situaties tijdens het spreekuur POH GGZ Alcohol en Middelen (Blz. 7).
5. Veiligheidsaspecten stadspoli (Blz. 7).

1. Indicaties en contra-indicaties voor verwijzen naar het spreekuur Alcohol en Middelen

Indicaties:

Onderstaande patiënten komen in aanmerking voor verwijzing naar het spreekuur POH GGZ alcohol en Middelen:

- Patiënten waarbij een vermoeden bestaat van misbruik, afhankelijkheid of verslaving van alcohol, cannabis, cocaïne, benzodiazepine, seks, gokken/gamen.
- Patiënten waarbij een vermoeden bestaat van psychische co-morbiditeit in combinatie met problematisch gebruik van Alcohol en Middelen.
- Patiënten die ambivalent gemotiveerd zijn met als doel het vergroten van motivatie t.a.v. vervolg hulpverlening.
- Patiënten met onvoldoende inzicht in hun problematisch gebruik van Alcohol en Middelen en de risico's daarvan.
- Chronische patiënten ter motivatie/ vinger-aan-de-pols.
- Patiënten die ter overbrugging naar de BgGGZ of SGGZ ondersteuning kunnen gebruiken van de POH GGZ van het spreekuur.

Naast patiënten met problematisch gebruik van Alcohol en Middelen kan de POH GGZ van het spreekuur ook naasten van deze patiënten begeleiden. Dit betreft:

- Ouders, kinderen, partners, met zorgen of vragen over het middelengebruik, -misbruik, -verslaving van naasten.
- Naasten van patiënten met onvoldoende inzicht in co-dependency.

NB: Voor het enkel begeleiden bij stoppen met roken kan de patiënt beter verwezen worden naar de POH-Somatiek of POH-GGZ in de eigen praktijk.

Contra-indicaties:

Patiënten die niet geschikt zijn om te verwijzen naar het spreekuur zijn:

- Floride psychotische patiënten.
- Patiënten bekend met acting-out gedrag bij de huisarts.
- Patiënten die regelmatig onder invloed op het spreekuur verschijnen en moeilijk aanspreekbaar zijn.
- Patiënten waarbij in het verleden sprake is geweest van agressief gedrag en die zich dreigend uiten in de huisartsenpraktijk of naar hun omgeving.
- Patiënten die enkel begeleiding willen bij stoppen met roken.
- Chronische patiënten die behandeling wensen.

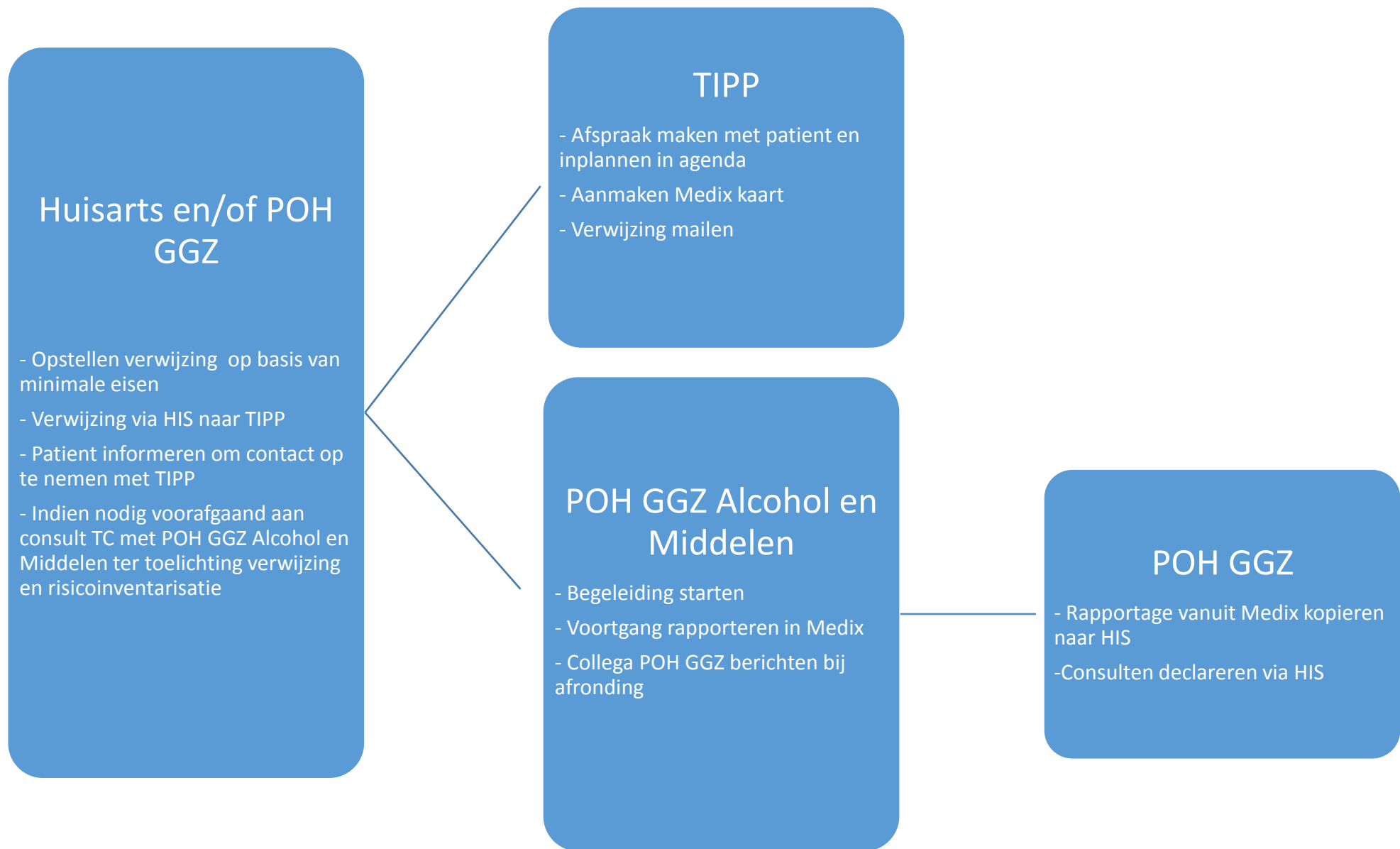
2. Taken van de POH GGZ binnen het spreekuur Problematisch gebruik Alcohol en Middelen:

- Anamnese afnemen en hulpvraag in kaart brengen.
- Aansluiten bij stadium van gedragsverandering middels motiverende gespreksvoering.
- Het voeren van begeleidende en ondersteunende gesprekken.
- Het verstrekken van psycho-educatie.
- Indien mogelijk/gewenst begeleiding via EHealth.
- Begeleiden naar abstinentie of gecontroleerd gebruik, afhankelijk van de motivatie.
- In nauwe samenwerking met de huisarts begeleiden van thuis detox.
- In nauwe samenwerking met de huisarts begeleiden van medicamenteuze ondersteuning door middel van psychofarmaca.
- Terugvalpreventie.

3. Werkinstructie behandeling binnen het spreekuur POH GGZ Problematisch gebruik Alcohol en Middelen

Indien de huisarts of POH GGZ een patiënt wil verwijzen naar het spreekuur voor problematisch gebruik van Alcohol en Middelen dienen de volgende stappen doorlopen te worden:

- De huisarts of POH GGZ verwijst bij bovengenoemde indicaties via TIPP en maakt een verwijzing aan vanuit het HIS (Bijlage 1);
- TIPP maakt vervolgens een Medix-patiëntkaart in de GGZ omgeving aan, zodat de POH GGZ Alcohol en Middelen in deze kaart de gegevens van de patiënt kan inzien, en haar behandeling kan registreren t.b.v. procesbewaking en declaratie;
- TIPP mailt de verwijzing via zorgmail, zodat de POH GGZ Alcohol en Middelen deze kan inzien;
- De afspraak bij de POH GGZ Alcohol en Middelen wordt bij voorkeur direct telefonisch via TIPP gemaakt of de verwijzer vraagt de cliënt zelf contact op te nemen met TIPP voor het maken van een afspraak via het telefoonnummer van TIPP 043-2100210;
 - De verwijzer geeft de cliënt een afspraakbrief (Bijlage 2) mee met daarop:
 - Adresgegevens van stadspoli locatie West
 - Aangekruist de locatie en het tijdstip waarop de afspraak zal plaatsvinden
 - Het telefoonnummer van TIPP 043-2100210 voor wijzigingen in de afspraak
- TIPP maakt de afspraak en bevestigt deze afspraak aan verwijzer en cliënt (Bijlage 3 en 4), en plant de afspraak in de agenda van de POH GGZ Alcohol en Middelen;
- Voorafgaand aan de eerste afspraak vindt indien nodig Telefonisch Overleg plaats met POH-GGZ Alcohol en Middelen ter toelichting bij bijzonderheden en risico-inventarisatie. Maar ook indien er twijfel of onduidelijkheid bestaat over de juistheid van de verwijzing;
- De POH GGZ Alcohol en Middelen start de begeleiding;
- De POH-GGZ Alcohol en Middelen rapporteert de voortgang in Medix en zal de collega POH GGZ uit de verwijzende huisartsenpraktijk een bericht sturen bij afronding;
- Indien tussentijds overleg gewenst is door POH GGZ Alcohol en Middelen met de verwijzend huisarts kan zij deze via de spoedlijn, gsm of zorgmail bereiken voor overleg;
- De behandeling door de POH GGZ wordt gedeclareerd door de verwijzende huisartspraktijk. De verwijzend huisarts ontvangt maandelijks van ZIO via Medix een overzicht met de verrichte consulten door de POH GGZ Alcohol en Middelen met het verzoek om deze consulten met terugwerkende kracht te declareren vanuit het HIS.

4. Hoe te handelen bij Crisis en levensbedreigende situaties tijdens het spreekuur POH GGZ Alcohol en Middelen?

Met de beschrijving van de in deze richtlijn genoemde indicaties, taken van de POH GGZ Alcohol en Middelen en werkinstructie, wordt getracht om crisissituaties zoveel mogelijk te voorkomen.

Mocht er zich onverhoopt toch een crisissituatie voordoen tijdens het spreekuur POH GGZ dan gelden de volgende uitgangspunten:

- Indien er sprake is van een levensbedreigende situatie of agressie, dan dienen de hulpdiensten direct ingeschakeld te worden via 112.

De aanrijtijd, de tijd hoe snel Mondriaan hulp kan bieden, kan langer zijn dan die van de hulpdiensten. De hulpdiensten zijn vaak het snelst aanwezig om in acute situaties de benodigde zorg te bieden.

-
- De verwijzend huisarts naar de POH GGZ Alcohol en Middelen blijft eindverantwoordelijk voor de geleverde zorg.
- De POH GGZ Alcohol en Middelen kan deze huisarts ten alle tijden bereiken via de spoedlijn.
- De huisarts kan i.o.m. de POH GGZ Alcohol en Middelen de crisisdienst inschakelen.
 - Contactgegevens Crisisdienst Mondriaan/ Spoedeisende Psychiatrie: 088-506 66 66

5. Veiligheidsaspecten Stadspoli

Aangezien de POH GGZ Alcohol en Middelen met een doelgroep werkt waarbij het risico op incidenten als hoger ingeschat wordt dan elders, wordt in deze richtlijn expliciet aandacht besteed aan de veiligheidsaspecten op de Stadspoli waar het spreekuur plaatsvindt.

De uitgangspunten ten aanzien van de veiligheid zijn:

- De POH GGZ Alcohol en Middelen gebruikt een spreekkamer die zo dicht mogelijk bij de balie van de stadspoli zit zodat de baliemedewerker de POH GGZ kan horen in geval van nood.
- De balie mag nooit onbemand zijn m.u.v. lunchpauze baliemedewerker, deze tijd zal door de POH gevuld worden met niet-patiënt gebonden taken.

Bijlage 1

Verwijzing voor gespecialiseerde POH-GGZ

Dit betreft een verwijzing naar:

- Gespecialiseerde POH GGZ
 - Kind- en jeugd
 - o locatie stadspoli Oost, Vijverdalseweg 2-4, 6226 NB Maastricht
 - o locatie stadspoli West, Clavecymbelstraat 73 a, 6217 CS Maastricht
 - o locatie Valkenburg, Oosterweg 15, 6301 PX Valkenburg
 - Verslaving, locatie stadspoli West, Clavecymbelstraat 73 a, 6217 CS Maastricht

1. NAW gegevens

Naam:

Roepnaam:

Geboortedatum:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Tel.nr:

E-mailadres:

BSN:

2. Aanmeldreden/reden van verwijzing

- Welk middel
- Hoeveelheid
- Hulpvraag van de patiënt
- Concrete vraagstelling aan POH-GGZ alcohol en middelen

3. Psychiatrische/ verslavingsgeschiedenis

- Psychotisch
- Depressief
- Manisch/ontremd
- Persoonlijkheidsstoornis
- Onder invloed
- Somatische problemen
- Overig toestandbeeld nl....

4. Medicatie

5. Risico verhogende omgevingsfactoren

- Eerdere agressie van cliënt
- Onvoorspelbaarheid door drank of drugs
- Problemen in het systeem van cliënt
- Mogelijke wapens in woning of buurt van cliënt
- Andere risicofactoren nl....

Indien acuut toestandbeeld of suïcidaliteit zal de huisarts de crisisdienst inschakelen.

Huisarts is bereikbaar via:

- O Spoedlijn
- O GSM
- O Anders

POH-GGZ is bereikbaar via:

- O Mail -> s.solberg@zio.nl
- O TIPP -> 043-2100210

Naam en functie verwijzer (verplicht)

.....

AGB code verwijzer (verplicht)

.....

Handtekening verwijzer (verplicht)

.....

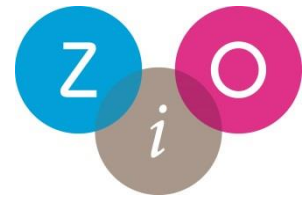
Datum verwijzing (verplicht)

POH GGZ in de praktijk is:

.....

Idealiter staat bovenstaande info in de verwijzing, zo niet dan is er van te voren telefonisch contact

Bijlage 2

Geachte...../Beste.....

U heeft een afspraak met Susanne Solberg, Praktijk Ondersteuner GGZ met specialisatie Alcohol en Middelen op dinsdag(datum) om(tijdstip)

De afspraak vindt plaats op onderstaand adres:

- Stadspoli, locatie West, Clavecymbelstraat 73A, 6217 CS Maastricht

Indien u de afspraak wilt annuleren of verplaatsen kunt u contact opnemen met TIPP (Transmurale Interactieve Patiënten Platform) tel: 043-2100210

Bijlage 3

Mail van TIPP naar behandelaar:

Geachte.....,

Naar aanleiding van ons telefoongesprek sturen wij u de doorverwijzing.

De afspraak met de betreffende patiënt/cliënt is gemaakt op..... om.....uur.

(afhankelijk van de huisartsen)

Zoals besproken ontvangen wij graag van u :

.....

Mocht u nog vragen hebben, neem gerust contact op met TIPP via telefoonnummer 043-2100210.

Met vriendelijke groet,

TIPP.

Bijlage 4

Mail/brief van TIPP naar cliënt:

Geachte.....,

Naar aanleiding van ons telefoongesprek sturen wij u de bevestiging van uw afspraak.

De afspraak met(de betreffende behandelaar) is gemaakt

op..... om.....uur.

Mocht u onverhoopt verhinderd zijn, neem gerust contact op met TIPP via telefoonnummer 043-2100210.

Met vriendelijke groet,
TIPP.